

Струва ми се, че именно в **опитите да се превърне невъзможното във възможно** следва да се търси онзи стремеж у ромите, който разкрива по-пълно, правдиво и дълбоко техните творчески нагласи и претенции, маниера и стила на реализацията им.

В такъв план следва да се разглеждат и оценяват и впечатляващите изпълнения на солиста Георги Сергиев, както на танцьорките Зина, Запа и Вирджиния. Всички те дадоха възможност на онези българи, които дотогава не бяха присъствали на художествено-творчески изяви на наши цигани и нямаха знания за ромската музикална и танцова култура, да открият за себе си нещо наистина ново и правдиво. Особено за това, колко силно и неотстъпчиво е желанието на ромите у нас да се равняват с "върховете", с големите майстори, с можещите всичко в тази сфера.

В този ракурс на оценяване може да се посочи още един впечатляващ пример - изпълненията на сина на Траян Илиев - Васко. Макар и още момче, което тепърва ще развива в себе си онова, което да разкрие напълно заложените и дарбите му, което да изяви в пълнота таланта му, още сега, в тази си ранна възраст, той излезе на подиума не като Васко Илиев, а като Васко Джексън - тоест, като равен според надеждите на конференсието на Майкъл Джексън. Наистина Васко имитираше добре и в облеклото, и в движенията си истинския Джексън. В същото време той още по-добре пееше цигански песни със своята ромска душевност и с подчертан патос.

Без да подценявам творческите и изпълнителските възможности на нашите роми в другите сфери на художествено-творческата култура, все пак, поне засега, те се открояват най-ярко и мащабно като творци и изпълнители предимно в сферата на музиката, танца и песента. Този факт ме задължава да се спра по-детайлно именно на музикалните и песенните измерения и реализация на циганската душевност. Не съм музиколог и нямам претенции да се спирам върху циганската музика и песен в техните тясно професионални същности и реализации. Онова, което ме интересува в тях и, по-точно в изявите на ромите в тях, е свързано с анализа на специфичното в бита и душевността на циганите. Заинтригу-